

Vlees: 'Ardennerkathedraal' foto's Bethany de Forest

Ijspaleis: 'Pegels'

Suikerpaleis: 'Schatkamer 2'

Snoepkamer: 'Stoel'

DE PINHOLE-FOTO'S VAN BETHANY DE FOREST

EEN KATHEDRAAL VAN HAM

door Ine Poppe

Op de foto's van Bethany de Forest staan kastelen van suikerklontjes, kerken van Ardennerham, discotheken van Engelse drop en ijspaleizen van kaarsvet.

Er was een tijd dat Bethany de Forest alleen maar appels at. Zij schilderde ze goud, wat ze ook deed met zichzelf. Haar gouden lijf, dat neerzeggend tussen het rottende glanzende fruit, fotografeerde ze. Maar dat is inmiddels meer dan tien jaar geleden, toen ze op de kunstacademie zat in Utrecht. Nu bevolken kippenpoten, Engelse drop, gehoorde kikkers en zeepaardjes haar fantasiewereld. Suikerklontjes worden torens van een zoetblank kasteel; plakken vlees in polyester vormen gemarmerde vloeren; en een vlezige ribbenkast lijkt het skelet van een kerk.

Bethany de Forest (1966) is sprookjesachtig met een kartelrandje, net als haar fotowerk. Een vrouw met donker krullend haar, een Aziatische oogopslag en een licht scheve kaak wegens een breuk na een val met de fiets. De Forest is stoer, vrolijk, onopgevoerd, op hup-gymmen. Ze is anders dan anderen. Wie weet verandert ze nog eens in een prinses.

Het verbaast me niets dat ze een vleugje blauw bloed heeft en een familie die over de hele wereld verspreid woont. Haar ouders kwamen uit Amerika en belandden via Parijs in Nederland. „Vanaf mijn vierde woon ik hier”, zegt De Forest. „Ik ben blij dat ik hier ben opgegroeid.”

Haar werk hangt overal, van Europa tot in de Verenigde Staten, in musea, maar ook bij een hippe kapper. „Andere kunstenaars zeggen: 'Doe je dat? Hang jij bij een kapper?' Maar dat is juist leuk. Ik wil dat iedereen mijn werk kan zien. Waarom zou dat alleen maar in een galerie kunnen?”

Ik ontmoet De Forest bij toeval in Het Buitenland, een terrein naast de Nieuwe Meer in Amsterdam, een kunstenaarsbolwerk. Ze heeft een zelfgemaakte camera obscura in haar hand. Die dag zijn er 'open ateliers'. Kinderen houden takken met brooddeeg aan het uiteinde boven een smeulend vuurtje. Als ik naast haar zit - kindergehoel, vlammetjes, zwartgeblakerd brood - brengt haar camera ons in gesprek.

„Ze noemen dit een pinhole-camera”, zegt ze. „Pinhole is een speldenprik - kijk maar naar het gaatje. Dit is een gaatjescamera, een camera zonder lens.” Ze wijst op de camera aan hoe, via het gaatje, het negatief belicht wordt. Het beeld verschijnt op zijn kop op de wand tegenover het gat. „Van elke doos kan je een pinhole-camera maken. Als je maar zorgt dat het lichtdicht is. Je kunt er stukjes film (of fotopapier) infrutten.”

De pinhole-techniek is al eeuwen oud, de oude Grieken en Chinezen schijnen er al gebruik van gemaakt te hebben. David Hockney claimde vorig jaar het geheim van oude meesters ontdekt te hebben: Caravaggio en Vermeer gebruikten de 'camera obscura', een soort pinhole-camera, als hulpmiddel bij het schilderen. De Vlaamse schilder Jan van Eyck gebruikte glas om het 'gaatjesbeeld' op canvas te projecteren. De Forest maakt geen gebruik van lenzen, al liggen er wel mallen voor plastic lenzen in haar atelier om mee te experimenteren.

De Forest vertelt hoe ze via haar website in contact kwam met de 'internationale pinhole scene', een groep mensen die met pinhole-fotografie bezig is, zijn foto's online zet en technische tips uitwisselt (pinhole.com, pinhole.org). Via haar website houdt De Forest inmiddels al internationale exposities.

Plakband

De Forest vertelt dat je geen knop hoeft in te drukken. Je haalt je vinger of een stukje plakband voor het gaatje vandaan en wacht een aantal seconden. Als er buiten gefotografeerd wordt, is de belichtingstijd een seconde of drie. In haar atelier is dit soms wel tien minuten. „Mijn dochtertje weet het al precies. Als ik een foto maak, blijft ze doodstil zitten, terwijl iedereen om haar heen beweegt. Het is trouwens erg leuk om mensen te fotograferen die een paar seconden stil moeten zitten. Je vangt een gezicht dat je anders nooit te zien krijgt.”

De Forest gebruikt ook oude camera's, waar ze alles uitsloopt behalve het loopmechanisme voor het fotolletje. Ze prikt met een speld een gat in een stukje koperfolie en zorgt ervoor dat het gat perfect is (gecheckt onder de microscoop en bijgewerkt met schuurpapier). „Deze camera's zijn veel minder omslachtig te bedienen dan mijn eerste camera's”, zegt ze. „Met een luciferdoosje fotograferen, dat is een hoop gepiel. Je kunt trouwens nooit voorspellen hoe het wordt. Ik maak series en dan zijn

Bethany de Forest foto Vincent Mentzel

er maar een paar goed, en nooit degene die je verwacht. Dat komt omdat je niet door de lens kunt kijken en het perspectief vertekent.”

Later krijg ik haar verzameling pinhole-camera's onder ogen. De camera's zijn gemaakt van blikjes, kistjes en doosjes. Sommige zijn bedekt met was, andere zijn versierd met metaal of hebben een kroontje.

De Forest bouwt maquettes en omdat ze gebruik maakt van spiegels is het apparaat soms op de foto terug te zien, vandaar dat ze zorgt dat het in de omgeving past. De camera van was past in het ijspaleis van kaarsvet.

In 1997 exposeerde De Forest in Pa's Meubelshow, een voormalige fietsenfabriek in Haarlem (nu theater/restaurant/expositieruimte), een mensengrote 'Vliegende Suiker-

stoel'. Ook gebruikte ze duizenden suikerklontjes voor het kasteel van Koning Kikker. Hiervoor bracht De Forest een bezoek aan een suikerfabriek in een tijd dat er nog rechthoekige, net niet vierkante, suikerklontjes bestonden. Daar legde ze uit hoe lastig het was om hiermee te bouwen. „Het zal wel niks met mij te maken hebben, maar een half jaar later waren er wel vierkante suikerklontjes op de markt. Ik was apetrots.”

Vrolijke wanden van felgekleurde drop worden een disco-poppenhuis. Asperges veranderen in bomen, een aardbei lijkt op een bestje, kippenpoten vormen grillige boomwortels. De bewoners van dit universum bestaan uit bierdrinkende garnalen, parmantige zeepaardjes, een gifglanzende tor, een plastic

eendje. Een vette hommel danst schattig tegen een heldere lucht, terwijl een glinsterend visje monsterlijk zijn bek openspert. De Forests voorliefde voor contrasten is het best te zien in het Vleeshal ging exposeren. Plakken rundvlees vormen de huid van een heiligdom. De Forest: „Het thema was vlees. De meeste kunstenaars maakten dus iets smerigs. Ik wilde laten zien hoe mooi een Ardenner Kathedraal kan zijn. Of een Parma Lounge. Sommige vleessoorten zijn een lust voor het oog, net marmer. Ik heb ooit een schildercursus marmer-imitatie gedaan en zag vlees in vele soorten marmer.”

„Vlees doe je normaal op je brood. In de supermarkt kocht ik vlees dat ik anders nooit

zou kopen. Tongenworst is heel mooi om zijn marmerstructuur, maar ik durfde er geen hapje van te nemen. Voor de vloer goot ik plakken vlees in gliethars. Tijdens het gieten was het moeilijk om de kleur te behouden. Prachtig gehakt bleek onbruikbaar. Paardenvlees is goedkoper dan rundvlees en intenser van kleur, maar je kunt toch beter runderoorkvlees nemen, dat heeft een steviger structuur. Italiaanse hammen kun je zo opplakken, zo vet is dat vlees, dat blijft jaren zitten. Sommige onderdelen in de foto zijn vers en tijdelijk - alleen voor de foto. Maar die geur was verschrikkelijk. De honden zijn flink verwend, toen ik hiermee bezig was.”

Boven een houtwerkplaats op een voormalig fabrieksterrein aan de rand van Amster-

dam deelt De Forest een ruime zolder met andere kunstenaars. Schuin onder het dak staat een tafel met mallen waarin ze polyester giet. Op een kast vol spullen glanst een transparante schatkist, met talloze bevroren visjes, afgewerkt met een koperen slot en een ronde deksel. De Forest: „Toen ik nog niet zo veel met polyester werkte, vroeg ik aan een collega wat je moest doen om die visjes niet zo te laten schimmelen. Hij antwoordde dat de techniek 'geheim' was. Ik ben niet zo, iedereen mag alles weten. Ik houd me niet bezig met gezeur over copyright. Ik ben niet bang dat er dingen van me gestolen worden - al zal dat wel zo zijn.”

Kabouters

Op een tafel liggen Tiffany-spullen: stukken gekleurd glas en koperfolie. Tiffany lijkt op glas in lood. De Forest: „Ik hou van clichés, zoals kabouters op paddestoelen. Maar ik hou ook van knutselen: uren geduldig glasnijden, heerlijk. Met kerst ga ik naar warenhuizen om daar kitsch te kopen. Een kerstbal is voor mij meer dan een kerstbal. Ook vind ik veel bij de vuilnis, zoals bijvoorbeeld deze trommel uit een wasmachine. Kijk maar eens hoe mooi die structuur is. Of daar, die prachtige onderdeeltjes uit een systeemplafond. Ik snap trouwens niet dat er mensen zijn die niet weten wat ze moeten maken - zelf weet ik niet wat ik moet kiezen.”

Overal is wat te zien. Er hangen foto's, ingelijst in patrijspoorten uit een boot, zelfgemaakte lichtobjecten, zoals een lamp die van het plafond druipend uit een lichtblauwe iglo. In het midden van de ruimte staat een decor opgesteld: drie spiegelwanden en een landschap met vulkanen. De Forest noemt het een 'jongenslandschap'. Mij doet het denken aan mijn broer die vroeger urenlang indaantje speelde met schelpenzand, een spiegel als vijver, wigwams van papier en cowboys op plastic paarden.

„Op de academie bouwde ik decors of eigenlijk een sfeer zoals met die gouden appels. Of meer luguber: mijzelf als prinses in een stellige vol krabben. Maar het lukte me nooit goed om die surreële werelden te fotograferen. Mijn vrienden zagen me klooiën, tot een vriendin vertelde over pinhole en ik begon te experimenteren. Met een normale lens krijg je altijd dat of de voorgrond of de achtergrond scherp is, maar met pinhole is alles even scherp en heb je 'vignettering', uitloop van het licht naar de hoeken.

„Door de camera kon ik zo klein worden als ik wilde. Ik voelde me Alice in Wonderland. Ik vergrootte mijn blikveld door te krimpén in een doosje. Alice in Wonderland ken ik uit mijn jeugd en ik had het uit de bibliotheek gehaald omdat ik het wilde verbeelden. Maar Jezus, wat is die Alice een trut. Misschien moet ik het nog eens lezen.”

De Forest loopt door haar atelier om schaaakstukken te zoeken. Ze pakt uit een doos een prachtig schaakspel, gemaakt van de poten van zeebeesten die ze afgoot in plastic: een garnalenpoot is de Koningin, de voelsprietvormen een fijne sluier; een dikke krabbenpoot is een toren. De Forest vraagt me of ik weet dat een kippenpoot 'loop-poot' wordt genoemd. „Eén gulden vijftig de kilo op de Albert Cuyp. Dat is dus mijn loper geworden.”

Op tafel ligt de dummie van een kinderbok. Het is net ingestuurd voor de Prijs van Hasselt van de Belgische uitgeverij Clavis, in de hoop dat het uitgegeven wordt. Zelf leest De Forest niet veel, het kost haar moeite. En schrijven doet ze al helemaal niet. Wel verzorgt ze het concept van het boek, de foto's en de vormgeving. Cintha Harjadi schreef de tekst op rijm. („Binnen lag een vloer van Mozaiek, in wit en bruin, het was supersjiek.”) Het meisje Maantje reist in een zeepbel naar het vergeten Morgenland. Pinhole gecombineerd met 'gewone' fotografie en bewerkt op de computer, vol paddestoelen en suiker-torens.

„Sinds een paar jaar maak ik gebruik van computerprogramma's. Meestal om het beeld iets te verfraaien. Ik ben geen fotograaf, ik maak beelden. Het eindresultaat is een foto. Wat ik maak lijkt op film-stills. Mijn werk is verhalend. Ik probeer de humor van een dode garnaal te zien. En hoop dat via mijn werk ook vegetariërs genoegoan aan vlees zullen beleven.”

Werk van Bethany de Forest is tot 15 juni te zien in kapsalon 'We cut heads/we got it', Waterlooplein 325, Amsterdam; in augustus in de Vishal in Haarlem; in oktober in het Museum voor Moderne Kunst in Siena, Italië. Website: www.pinhole.nl